

**Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Львівський торговельно-економічний університет
Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України
ВПГО «Спілки аудиторів України»
Аудиторська компанія ТОВ «Варіанта»
Державна вища техніко-економічна школа
ім. Броніслава Маркевича в Ярославі (Польща)
Вища школа економіки і менеджменту в публічному
адмініструванні у Братиславі (Словаччина)**

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОБЛІКОВО - АНАЛІТИЧНОГО ПРОЦЕСУ В
УПРАВЛІННІ
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ ІНТЕРНЕТ - КОНФЕРЕНЦІЇ**

**26 жовтня 2023 року
Мукачево**

УДК 657:658
A43

Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю: Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції, 26 жовтня 2023 р., м. Мукачево. – 393 с.

Збірник містить матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет - конференції «Актуальні проблеми обліково – аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю», в яких розглядаються методологічні, методичні та практичні засади обліку, аналізу та аудиту в контексті розвитку економічної науки та практики. Окреслено коло проблем і запропоновані пропозиції щодо покращення змісту і якості обліково-аналітичного процесу в управлінні підприємницькою діяльністю будуть цікавими і корисними для науковців і практиків усіх галузей економіки.

Матеріали друкуються в авторській редакції. Редакційна колегія не несе відповідальності за достовірність статистичної та іншої інформації, що надана в рукописах, та залишає за собою право не розділяти поглядів деяких авторів на ті чи інші питання, розглянуті на конференції.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)

РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ	
Петричко М.М., Якубишин Є.М.	177
ДЕМОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	
Подольська Х.І.	179
ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ	
УСПІХ ПІДПРИЄМСТВ	
Росола У.В., Волкова А.О.	180
ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В УМОВАХ	
ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	
Росола У.В., Росола А.П.	182
ГРОШОВО-КРЕДИТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ	
СЕКЦІЯ 3.	
ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК РЕГІОНУ НА ОСНОВІ АКТИВІЗАЦІЇ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Бедевельський А.В., Васько Є.С.	184
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ	
ДІЯЛЬНОСТІ	
Беженар І.М.	186
ОБҐРУНТУВАННЯ КОНЦЕПТУАЛЬНИХ ПОЛОЖЕНЬ РОЗВИТКУ	
СІМЕЙНИХ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ НА ЗАСАДАХ	
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ІНКЛЮЗИВНОСТІ ТА СТАЛОСТІ	
Богущ В.А.	192
ЗАГАЛЬНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКОГО	
ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ	
Бокша Н.І., Сурма В.В.	194
ПРИВАБЛИВІСТЬ ЗАКАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ РОЗВИТКУ	
ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ВИГОТОВЛЕННЯ	
ЧОЛОВІЧОГО ВЕРХНЬОГО ОДЯГУ	
Бокша Н. І., Угрин А.М.	196
АКТУАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ВИГОТОВЛЕННЯ ОДЯГУ В ЕТНОСТИЛІ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ	
Бориславський І.О.	198
ІНТЕГРАЛЬНА ОЦІНКА РІВНЯ ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ	
РЕГІОНУ	
Братюк В.П., Тарасенко В.Т.	200
ВПЛИВ БЕЗРОБІТТЯ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО	
Бурковська А.І., Онопрійчук Д.О.	202
ПРОБЛЕМИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ПЕРСОНАЛУ СФЕРИ	
ГОСТИННОСТІ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ	
Васерук Р.Г., Ремез В.С.	204
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМСТВ АВТОТРАНСПОРТУ	
РЕГІОНУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД	
Вишневська М. К., Крамаренко А.В.	205
РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ЗАСАДАХ	

стабільного функціонування сучасного підприємства, оскільки дозволяють отримати науково обґрунтований висновок щодо фінансового стану підприємства, термінів досягнення бажаного результату, альтернативних шляхів розвитку фінансово-господарської діяльності.

Петричко М.М.,

к.е.н, доцент кафедри економіки та фінансів
Мукачівський державний університет

Якубишин Є.М.,

здобувачка вищої освіти ОС «Бакалавр»
Спеціальності 051 «Економіка»
Мукачівський державний університет

ДЕМОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Період з 2014 по 2022 роки став періодом, коли Україна стикнулася зі складними викликами, пов'язаними зі збройним конфліктом на сході країни та геополітичними змінами. Ця дуже напружена ситуація суттєво вплинула на різні сфери життя країни, включаючи демографічний аспект і є актуальною як для кожного українця так і для країни в цілому.

Демографічна криза в Україні – одна з проблем загальнодержавного масштабу, якої завдало російське вторгнення.

З 24 лютого минуло 20 місяців. Деякі українці, які виїхали за кордон, повернулися додому, деякі інтегрувалися в суспільство нової для них країни, але є й ті, хто нещодавно покинув межі України. І, виходячи з даних, які ми опрацювали, кількість мігрантів зараз зростає.

Наразі зрозуміло, що повернення мільйонів українських громадян потребуватиме значних зусиль з боку української влади та країн-партнерів. Перш за все, йдеться про створення сприятливих безпекових, гуманітарних та економічних умов. Для цього необхідно знати, скільки громадян України за кордоном і в країні. Ще складніше оцінити чисельність населення різних регіонів України.

Попри значну кількість даних, точно визначити, скільки українців зараз перебуває за кордоном, неможливо. Проте можна сказати, що ця цифра продовжує зростати, особливо через часті терористичні дії Росії. Таким чином, вірогідно, що населення України буде ближче до 35 мільйонів, ніж до 40 мільйонів.

Станом на 1 січня 2022 року, за даними Євростату, населення України становило 41 мільйон осіб. З іншого боку, за оцінками Світового банку, у 2021 році в Україні проживає 43,8 млн. осіб. Аналогічні дані наводить і ООН. Як бачимо, навіть за найскромнішими підрахунками, за 30 років населення України скоротилося більш ніж на 8 мільйонів осіб [1].

В Інституті майбутнього України зазначають, що є ризик, що ВВП в Україні ніхто не створить. За даними інституту, з початку масштабного вторгнення РФ в Україну не повернулися 8,6 млн. українців[2].

Станом на травень 2023 року чисельність постійного населення України, за оцінками УІМ, становила 29 млн. осіб. Працюють лише 9,1-9,5 млн. українців, якщо не врахувати бюджетників, то близько 6-7 млн. осіб. Вони формують «команди», які перевозять інших людей – 22-23 мільйони людей, серед яких пенсіонери, діти, студенти, безробітні, утриманці, а також працівники бюджетної сфери тощо [2]. Додаймо до цього низьку народжуваність у країні. Експерти зазначають, що народжуваність впала нижче 1, а чисельність населення має зрости вище 2.

Не забуваймо, що на початку 1990-х років минулого століття в Україні було 52 мільйони жителів. Але багато чого змінилося з того часу. Звісно, нові дані невітні, але цілком зрозумілі для країни, де вже майже півтора року точиться жорстока війна. Багато людей виїжджають за кордон у пошуках безпеки, і більшість інших країн радо приймають наших біженців і надають їм необхідну допомогу. І чим довше триває війна, тим більше занепокоєння, що багато біженців осядуть у заможній Європі й ніколи не повернуться.

Виїзд мільйонів українців, особливо працездатного віку, за кордон створює серйозну проблему для національної економіки, яка була зруйнована війною та виживала завдяки внескам у країну, самовідданості та наполегливій праці тих, хто залишився, та допомозі Заходу.

Внаслідок війни валовий внутрішній продукт нашої держави у 2022 році впав майже на третину, а зростання споживчих цін сягнуло 26,6%. Зараз ситуація поступово покращується – інфляція в травні впала до 15,3%, ВВП за перший квартал зріс на 2,4%. Але, звичайно, відбудова післявоєнної економіки буде довгою, важкою і потребуватиме людських ресурсів. Багато людей[2].

За словами економіста Вишлінського, ситуація дуже серйозна через молодий вік біженців – згідно з опитуванням, проведеним у рамках проекту CES, на кожного дорослого біженця припадає 1,07 дитини, а серед дорослих більшість становлять жінки від 25 до 49 років. Водночас літні люди прагнуть залишатися в Україні [3].

Війна в Україні суттєво вплинула на демографічну ситуацію в країні. Внаслідок конфлікту відбулися великі переміщення населення, збільшилася кількість внутрішніх переселенців та багато людей були змушені залишити свої домівки. Це призвело до змін у соціальній та економічній сферах, а також вплинуло на загальну динаміку населення в країні. Збереження та аналіз статистичних даних є важливим інструментом для розуміння впливу війни на українське суспільство та розробки стратегій подальшого відновлення та розвитку.

Список використаної літератури:

1. Кількість українців та їх міграція за кордон через війну. - [Електронний ресурс] / Режим доступу <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3732355-kilkist-ukrainciv-ta-ih-migracia-za-kordon-cerez-vijnu.html>

2. Український інститут майбутнього. - [Електронний ресурс] / Режим доступу <https://uifuture.org/>

3. Чи буде кому відновлювати Україну після війни?. - [Електронний ресурс] / Режим доступу <https://www-unian-ua.cdn.ampproject.org>

Подольська Х.І.,
здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»
спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Мукачівського державного університету
Науковий керівник: канд. екон. наук, доцент
кафедри економіки та фінансів Братюк В.П.,
Мукачівського державного університету

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФІНАНСОВИЙ УСПІХ ПІДПРИЄМСТВ

Українські компанії діють на ринку, спрямовуючи свою роботу на виробництво товарів та надання послуг, які відповідають попиту споживачів. Ця діяльність ґрунтується на комерційних принципах, таких як самофінансування, самоуправління, законність, економічна відповідальність і підприємницька ініціатива. Проте усі ці компанії конкурують між собою для досягнення успіху, що вимагає ретельного планування їхньої діяльності.

Фінансове планування - це діяльність по складанню і формуванню планів розподілу, перерозподілу фінансових ресурсів та формулюванні послідовності дій, спрямованих на досягнення поставлених цілей.

Думка деяких економістів полягає в тому, що фінансове планування складається з декількох етапів, включаючи аналіз інвестиційних можливостей і поточного фінансування, прогнозування наслідків поточних рішень для запобігання неочікуваним подіям у майбутньому, обґрунтування вибраного варіанту з числа можливих рішень для його включення в заключний план та оцінки досягнутих результатів підприємством. Фінансове планування має на меті визначення можливих обсягів фінансових ресурсів, капіталу і резервів шляхом прогнозування грошових потоків на основі різних джерел коштів, таких як власні кошти, позики та залучення з фондового ринку. Крім того, фінансове планування включає в себе розробку ефективної системи управління фінансовими ресурсами з метою досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства [1].

Під час розробки довгострокових фінансових планів, менеджери використовують різні математичні, статистичні та інші методи для прогнозування майбутніх ситуацій. Проте важливо пам'ятати, що довгострокові програми можуть бути неточними і не завжди передбачити негайне зміщення подій. Прогнози, засновані на ймовірних подіях, можуть втратити актуальність після непередбачуваних подій, отже, компанія змушена коригувати свій фінансовий план. Тому на ранніх етапах розробки фінансового плану важливо використовувати ситуаційний аналіз. Після визначення стратегічних напрямків розвитку компанії відбувається поточне фінансове планування на короткостроковий та

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>